

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩИНА АПРИЛЦИ

2017 г. -2021 г.

1. Въведение

Настоящата общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Априлци (2017-2021 г.) е разработена в изпълнение на чл. 19 от Закона за социално подпомагане /ЗСП/ и чл. 36б от Правилника за прилагането на закона за социално подпомагане /ППЗСП/.

В рамките на тази инициатива се стартира цялостен модел на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на общинско ниво, насочен към подобряване на достъпа до качествени социални услуги, повишаване на ефективността и на системата за социални услуги и използването структурните фондове на Европейския съюз.

Социалната политика е един от основните приоритети както на национално, така и на местно равнище, защото тя е насочена към най – уязвимите обществени групи, като за целта настоящата стратегия цели да даде по – пълна представа за факторите, които пораждаат риск сред населението, формират рискови групи и наличните ресурси за тяхната подкрепа, а стратегията е документ, който има за цел да представи визията, за това какво трябва да получават хората, които имат нужда от подкрепа на територията на общината и какъв следва да бъде механизмът за предоставяне на тази подкрепа.

Създаването на стратегията, бе съобразено изцяло с утвърдената Областна стратегия за развитие на социалните услуги в Област Ловеч /2016-2020 г./ и осъществено на база Анализ на потребностите от социални услуги. Предварително изготвеният аналитичен доклад на потребностите от социални услуги в Община Априлци бе приет с Решение № 171 по протокол № 8 от 14.04.2016 г., който обобщава и надгражда резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в Община Априлци за периода 2011-2015 г. Това се извърши на основание събраната статистическа информация по различните показатели, изготвената карта с описание на социалните услуги, направения анализ на демографските, икономическите, социални фактори, както и проучването на потребностите на целевите групи от социални услуги. Проучването се проведе през месец август 2015 г. с активното участие на всички заинтересувани страни.

2. Контекст и оценка на нуждите

Общинската стратегия е изградена върху изводите и препоръките от цялостно проучване на ситуацията в община Априлци, което се фокусира върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия социален контекст на политиките и мерките за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината. Обхватът на проучването включва широк кръг социо- икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма - начин на осигуряване на достъп и достигане до потребителите.

2.1 Цели на стратегията

Прилагането на модела на планиране с участие при разработването на Стратегията следва няколко основни цели:

- Повишаване капацитета на заинтересованите страни за осъществяване на процеса на планиране;
- Създаване на качествен стратегически документ, който съответства на стандартите и критериите за качество на една дългосрочна стратегия за секторна политика за социално включване;
- Разбиране, приемане и популяризиране на националните приоритети в развитието на социалните услуги;
- Подобряване качеството на социалните услуги и улесняване достъпа до услуги и социална подкрепа;
- Промяна на нагласите и съпричастност на заинтересованите страни, утвърждаване на социалните услуги и мерки за социално включване като приоритетен сектор в местно ниво.

2.2. Обхват на стратегията

Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности, всички възрастови групи и всички население места на територията на общината. Стратегията проектира развитието както на социалните услуги, така и на пакет от общински политики и хоризонтални мерки за социално включване, насочени към устойчиви решения на проблемите на рисковите групи.

Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на общината през следващите пет години (2017-2021 г.). Включени са социални услуги и мерки, необходими за осъществяване на ефективна социална политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в Община Априлци.

2.3. Съответствие с международни, национални и местни политики

Целите и приоритетите в общинската стратегия са разработени в съответствие с местните политики, национални и международни приоритети в социалната работа. През последните години държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца, в последствие и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции се премина към създаване на социални услуги в общността, които променят подхода към индивидите и групите в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Настоящата Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Априлци е разработена в съответствие с действащото национално законодателство в областта на социалните услуги, здравеопазването, интеграцията на хората с увреждания, защитата от дискриминация, с препоръките на Съвета на ЕС в тази област. Тя е в съответствие с всички международни документи, които третират въпросите, свързани с подобряване на качеството на живот на възрастните хора, хората с увреждания, гарантиране правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности.

3. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Априлци (2017 - 2021) е базирана на изводите от направеното проучване на ситуацията, обобщени в Аналитичен доклад за потребностите от социални услуги на територията на общината.

3.1. Обща информация

Община Априлци е разположена в Централна Северна България върху северните склонове на Троянско Каловферския дял на Централна Стара планина и южните склонове на Предбалкана. Общината включва четири населени места гр. Априлци (административен център), с. Велчево, с. Драшкава поляна, с. Скандалото и граничи с общините Троян,

Севлиево, Павел баня и Карлово. Площта на община Априлци е 238 хил. кв. м. при средна надморска височина за територията на общината 1031 м.

3.2. Население и демографски процеси

3.2.1. Брой и структура на населението

НАСЕЛЕНИЕ КЪМ 31.12.2016 г.		
Население на общината	По постоянен адрес	По настоящ адрес
Население на общината (общо)	2920	3040
Население от 0 г. до 18 г.	291	
Мъже и жени от 18 г. до 63 г.	1768	

Население в пенсионна възраст	861	
-------------------------------	-----	--

3.2.2. Раждаемост на населението

Раждаемост	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Общ брой раждания	17	16	17

3.2.3. Смъртност на населението

Смъртност	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Жени над 18 годишна възраст	48	27	32
Мъже над 18 годишна възраст	32	26	36
Деца	0	0	0

3.3. Образование

На територията на Община Априлци съществуват две училища ОУ „Васил Левски” и ПГ по туризъм „Иван Марангозов”. Съгласно Заповед № РД14-64 от 19.04.2017 г. на Министъра на образованието и науката се преобразуват ОУ „Васил Левски” и ПГ по туризъм „Иван Марангозов” в средно училище. Считано от 01.07.2017 г. на територията на община Априлци ще функционира Средно училище „Васил Левски”. Също така функционира и една детска градина- Детска градина „Априлче”.

3.3.1 Данни за децата, обхванати, необхванати и отпаднали от образователната система						
			Учебна година			
			2015-2016		2016-2017	
Деца, обхванати от образователната система				201		181
Деца, необхванати от образователната система			0	0	0	0
Деца, отпаднали от образователната система			0	0	0	0
Деца, преждевременно напуснали училище			0	0	0	0

3.3.2. Данни за обучението на децата със специални образователни потребности (СОП)

В двете училища на територията на община Априлци учат 7 деца със СОП – две в ОУ „Васил Левски” и пет в ПГ по туризъм „Иван Марангозов”

3.3.3. Данни за осигуряване на достъп на деца със СОП до образователната система – Достъпна архитектурна среда

3.3.4. Ресурсно обезпечаване на достъпа до образователната система

Педагогически специалисти със специални функции, Медицински персонал, Психолози в детските и учебните заведения.

Ресурсен учител работи с деца със СОП в ОУ „Васил Левски” и в ПГТ „Иван Марангозов”. Той работи с индивидуални образователни програми. Трима от учениците в основното училище са преминали обучения за работа с деца със СОП.

В училището и детската градина работят медицински сестри.

3.4. Здравеопазване

3.4.1. Лечебни заведения за първична извънболнична медицинска и дентална помощ за 2016г.

Община /населени места	ОПЛ	Дентални лекари
	Брой	Брой
Община	3	2
В града	3	2
В селата	-	-

3.4.2. Лечебни заведения на територията на Община Априлци

	Брой		Вид
Лечебни заведения за извънболнична помощ	0	0	
Лечебни заведения за болнична помощ	0	0	
Лечебни заведения по чл. 10	0	0	

от 33

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020г.

3.4.3. Аптечна мрежа

ОБЩИНА/населени места	Брой аптеки
Община	1
В града	1
В селата	0

3.4.4. Здравни медиатори

Здравни медиатори	2014	2015	2016
Брой здравни медиатори	0	0	0

На територията на Община Априлци функционира поликлиника с трима общопрактикуващи лекари.

Училищното здравеопазване се осигурява от две медицински сестри, работещи в здравните кабинети в училището и детската градина.

Медицинското обслужване на потребителите на социални услуги – ДЦВХУ и ДСХ се осъществява от медицински сестри, назначени към съответния социален център.

3.5. Безработица и заетост

3.5.1. Данни за безработица

Общ брой безработни лица	2015 г. 113
Безработни без или с по-ниско от основно образование	15
Безработни младежи от 18 до 29 години	14
Безработни лица на възраст над 55 години	53
Брой безработни лица с регистрация над 1 година	36

3.5.2. Данни за заетостта на лица с намалена работоспособност

	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Безработни лица с намалена работоспособност	12	11	13
Брой разкрити места за хора с увреждания	0	0	0

Брой наети лица с намалена работоспособност	0	0	0
Брой работодатели, наели лица с увреждания	0	0	0
Свободни работни места за хора с увреждания	0	0	0

3.6 Идентифицирани рискови групи и потребности

3.6.1. Фактори, които пораждат риск за различните групи от населението

Анализирайки свързаните сектори и социално-демографската картина на общината се очертават някои рискови фактори, които пораждат риск и влияят на различни групи от населението.

- Отрицателен прираст на населението
- Застаряващо население
- Семейна среда
- Заболеваемост
- Икономическо състояние
- Безработица

3.6.2. Характеристика на рискови групи в община Априлци

В резултат на анализа на рисковите фактори се обособяват редица основни рискови групи. За да превъзмогне индивидът ситуацията на риск, често е необходима подкрепа и за семейството му. Анализът на основните групи в риск очертава и съпътстващи групи, които се нуждаят от подкрепа.

Лица и семейства в неравностойно положение – социално слаби лица и семейства, деца на самотни родители, деца в многодетни семейства, многодетни семейства

Лица получаващи месечни социални помощи Групата на лицата получаващи месечни

социални помощи също е характерна с множество рискове. Трайното състояние на подпомагане от страна на държавата води до редица отрицателни въздействия като ниски доходи, не задоволяване на основни жизнено потребности, изолация от пазара на труда, влошаване на здравния статус. По този начин трайно подпомаганите лица са под влияние на всички възможни рискове в обществото. Групата се характеризира от лица предимно в трудоспособна възраст, с ниска или без квалификация и образование, от многодетни семейства.

Деца на самотни родители Децата отглеждани от един родител често попадат в депресия, социална изолация, застрашени са от отпадане от училище и под влияние на различни негативни фактори в обществото. Не рядко на тях им липсва достатъчна родителска грижа и възпитание и най-вече контрол, което в много случаи води до негативни последици. Най-общо занижения родителски контрол или въобще липсата или невъзможността за осъществяване на такъв в не малка част от децата отглеждани от един родител, по един или друг начин поставя тези деца в почти целия спектър на рискове.

Сами родители отглеждащи дете/деца Характерна специфична и относително малобройна група, в която попадат в риск само част от случаите. Те са характерни с ниски доходи или липса на заетост, невъзможност или negliжиране на отглеждане на детето, липса на близки и роднини, които да окажат помощ и в не редки случаи безразборни връзки с други лица.

Многодетни семейства Многодетните семейства са характерни предимно за ромската и влашката общност.

Това са семейства с много нисък или въобще без образователен статус, с ниска здравна и половова култура, ограничени интелектуални и социални качества. Голяма част от тях живеят съвместно с родители и близки при крайно неподходящи почти мизерни битови условия, без основни уреди за задоволяване на домакинските потребности и в много случаи обитават едно единствено помещение от къща, която не е тяхна собственост. В голям брой от тези случаи жилищата нямат постоянно течаща вода и електричество. Всичко това прави многодетните семейства крайно уязвими от всички други видове рискове и много често те попадат в тях.

Деца в многодетни и социално слаби семейства Децата в многодетните и социално слаби семейства са в състояние на риск от попадане на всички видове рискове групи. Основно те не посещават редовно или отпадат от училище, не ползват услугите на здравната система и често попадат в зависимост на всякакви отрицателни фактори. Най-често децата от социално слабите и многодетните семейства са тези, които попадат в институции, извършват кражби, упражняват насилие, просят или проституират.

Възрастни/пълнолетни в риск

Възрастни лица настанени в специализирани институции

Рисковата група като цяло се характеризира с възрастни лица, които трудно се самообслужват. Почти във всички случаи семействата на тези лица са в невъзможност или проявяват нежелание за полагане на грижи за своите близки. Липсата на достатъчно услуги в общността, както и ограничения в нередки случаи достъп до адекватно здравно обслужване също способстват процеса. Хората с различни видове увреждания са неделима част от обществото. В резултат на редица обективни фактори, генетична обремененост, трудови и битови злополуки, катастрофи, бедствия и други, броят на тези хора е относително голям. За съжаление във времето и най-вече напоследък фактори от субективно естество допълнително способстват увеличаването на броят им: недостатъчно добро и ограничено здравно обслужване; икономически причини водещи до лоши битови условия и начин на живот; невъзможност на близките и роднините да полагат адекватни грижи; живот в изолирани отдалечени населени места и други. В резултат на всичко това хората с влошено здравословно състояние често стават хора с увреждания. Така не малка част от хората с увреждания, особено самотните водят изключително тежко и трудно съществуване.

Предвид различните причини довели до настаняване на даденото лице в институция и специфичните му потребности за задоволяване, са обособили създаването и разкриването на институции за възрастни.

Самотно живеещи стари хора Това е характерна и значително увеличаваща се рискова група в резултат на редица икономически, социално-демографски и миграционни процеси. Населението в активна трудоспособна възраст се оттегля от малките населени места в посока на общинските и предимно областни центрове. По този начин малките населени места, особено селата се обезлюдяват, което от своя страна допълнително способства задълбочаването на всички изредени по-горе проблеми. Така в малките населени места, предимно в селата остават много на брой самотни хора и възрастни семейства. С времето в повечето случаи посещенията от близки и роднини се разреждат, битовите и домакински условия силно се влошават, а с напредване на възрастта специфичните нужди на тези хора се увеличават. Така те попадат в силна изолация и не рядко водят живот на прага на оцеляването. Ниските пенсии и липсата на допълнителни доходи остро задълбочава проблема. Като правило тези хора почти не ползват или имат силно ограничен достъп до здравни услуги. Попаднали в това състояние самотните възрастни хора са основна част от хората, които са настанявани в институции или попадат в групата на хората с увреждания.

Безработни

Групата се състои предимно от лица с ниско или никакво образование, както и липсата на квалификация и трайно изградени трудови навици. Характерно за нея е периодичната временна работа като ниско квалифицирана работна ръка, предимно в сивия икономически сектор.

Деца в риск

Деца настанени и отглеждани извън биологичните си семейства

В тази група попадат разнообразна група деца на родители напуснали страната и деца на родители със здравословни и психически проблеми. Положителната страна на тази форма на отглеждане на деца в риск е, че тя способства извеждане на деца настанени в институции и реинтеграцията им в разширените семейства. Настаняването при близки и роднини в по-голямата си част е основен механизъм за превенция за институционализация, както и попадането на голям брой деца във всички потенциални рискове.

Деца с увреждания

Децата с увреждания са разнообразна и сложна целева група, тъй като обединява деца с физически, умствени, комбинирани, психически и сензорни увреждания. Тези деца имат трайни, понякога и необратими значително ограничени функционални възможности, в следствие на заболяване или друго увреждане, което нарушава нормалното им развитие.

Основни проблеми на тази целева група деца и техните семейства са липсата на емоционална подкрепа и превантивна работа. Липсата на услуги за семейства води до напускане на работа от родителите, в следствие на което се понижава жизнения стандарт на семейството, бедност и изолация.

Родителите нямат нужната подготовка за да осигурят подходящо преподаване на жизнено умения и навици на децата, в следствие на което се намалява възможността за социална интеграция на детето в обществото.

Деца, отпаднали и с риск от отпадане от училище При съвременната политика в образователната система се наблюдава силен стремеж за прибиране и задържане на децата в училище. Предвид факта за увеличаващата се неграмотност и разрастващия се брой на лица с нисък образователен статус, които са „основен ресурс“ на почти всички останали рискови групи проблема с тази рискова група става все по-сериозен. Необходима е силна синхронизация на усилията на всички ангажирани страни за решаване на проблема и сериозни превантивни мерки.

Деца със специални образователни потребности Това е една рискова група с относително ограничен брой, в сравнение с останалите. Проблемите се решават с различни подходи и методи чрез осигуряване на ресурсни учители, работа с педагогически съветници, включване в различни програми и проекти. Необходимо е стремеж към възможен най-пълноценен обхват на прилагането на различните мерки, с цел превенция от попадането на тези деца в други рискови групи

3.7. Състояние на мрежата от услуги

3.7.1 Оценка на социалните услуги						
3.7.1.1 Налични социални услуги - държавно делегирана дейност						
СОЦИАЛНА УСЛУГА	Целева група	Дейности	Капацитет	Место нахождение	Доставчик	Вид финансиране
Дом за стари хора „Ганка и Георги Събчеви”	Лица, навършили възраст за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст, хора без близки и самотно живеещи стари хора	Подкрепа в ежедневните дейности, стимулиране на умения за самостоятелно справяне; организиране на свободното време по избор според интересите им; съдействие за лични контакти с близките, организиране на културни инициативи, честване на национални и лични празници, психологическо и социално консултиране, групов терапия	30	гр. Априлци		Държавно делегирана дейност
Дневен център за възрастни хора с увреждания	Хора с увреждания с необходимост от рехабилитационни и възстановителни мерки	Комплекс от социални услуги – медицински, рехабилитационни и трудотерапевтични, насочени към социално включване и намаляване на рисковете от институционализация на възрастните хора	20	гр. Априлци		Държавно делегирана дейност

3.7.1.2. Характеристика на социалните услуги

Вид услуга	Брой	Капацитет	Заетост/обхванат брой потребители към 31.12.2016 г.	Брой чакащ за ползване на услугата
Общ брой специализирани институции	0	0	0	0
Общ брой социални услуги в общността				
Дом за стари хора „Ганка и Георги Събчеви”		30	30	7
Дневен център за възрастни хора с увреждания		20	20	1
Обществена трапезария – местна дейност		53	53	0
Личен асистент и Домашен помощник			65	0
Общ брой социални услуги - резидентен тип				

3.8. Изводи

Община Априлци е изправена пред сериозното предизвикателство да промени и усъвършенства системата на социални услуги, които се предоставят на територията ѝ към по-голяма гъвкавост, активно включване на потребителите, разработване на иновационни модели на социални услуги и повишаване на качеството на съществуващите, с акцент върху постигнатия резултат.

Основна причина за дисбаланса при планирането и разкриването на различни услуги е отсъствието на маркетинг на дадена услуга. На местно равнище липсва ясен механизъм за оценка на нуждите от социални услуги за рисковите групи от населението. Необходимо е активното привличане на самите потребители при оценката на техните потребности, както и публично оповестяване на резултатите, за да могат доставчиците на социални услуги да планират своята работа съобразно оценките.

На национално равнище липсват ясно регламентирани стандарти за качество на отделните социални услуги, съобразени с тяхната специфика, както и на измерими индикатори за качество. В законодателството са предвидени предимно количествени измерители, например размер на предоставените финансови средства, брой ангажира персонал и други, които не измерват какво се случва на „изхода“ на услугата.

Недостатъчно е финансирането на социалните услуги. Много често се разкриват социални услуги, финансирани по различни проекти, което влияе върху

дългосрочността и ефективността на услугите. Ограниченията в общинския бюджет и липсата на анализи, показващи реалната стойност на услугите, допълнително затрудняват издръжката на съществуващите звена, както и разкриването на нови.

Наличието на воля да се работи за повишаване на качеството на живот на гражданите на общината е важна предпоставка за успешното осъществяване и реализация на целите.

Основни въпроси за бъдещото развитие на социалните услуги

- Да се развие максимално широко партньорство и включване на всички заинтересовани страни по въпросите за развитие на социалните услуги в общината на общинско, областно и национално ниво.
- Да се предвидят целенасочени мерки за преодоляване на липсата на експертен персонал и/или недостатъчната квалификация на помощния персонал, без което е трудно осъществимо развитието на необходимите социални услуги.

- Подпомагане развитието на капацитета на неправителствения сектор за участие в разработването и прилагането на местни политики, чрез подборно партньорство с местните (общински) власти.

Изграждане, обновяване и поддържане на обекти на социалната инфраструктура.

Дейности:

- Обновяване, обзавеждане и оборудване на Дом за стари хора, включително мерки за енергийна ефективност и достъпна архитектурна среда;
- Поддръжка и подновяване оборудването на кухня за приготвяне на топла храна;
- Текущ и основен ремонт, обзавеждане и оборудване на други обекти на социалната инфраструктура.

Разширяване, развитие на социалните услуги и подобряване достъпа до социални в общността

Дейности:

- Разширяване дейността и капацитета на социалната услуга „Обществена трапезария” Предоставяне на услугите „Личен асистент”, „Домашен помощник”, „Социален асистент”;
- Предоставяне на дневни грижи в Дневен център за възрастни хора с увреждания
- Предоставяне на еднократна финансова помощ по решение на Общински съвет
Априлци

Формиране на стратегически намерения

- * Приоритетно развитие на услугите в общността и алтернативните форми.
- * Предоставени услуги в среда, близка до семейната.
- * Повишаване на броя и разнообразието на социалните услуги. Увеличаване броя на потребителите и целевите групи, обхванати от социалните услуги.
- * Активно включване на потребителите в процесите на планиране, предоставяне и оценка на услугите.
- * Участие на потребителите при определянето на вида и обхвата на предоставяните услуги и в тяхната последваща промяна според ефективността им.
- * Повишаване на общественото разбиране и съпричастност към проблемите на потребителите на социални услуги. Оказана подкрепа и разбиране от институциите, общността и гражданите.
- * Модернизиране на материалната база. Използване на съвременна и съобразена със специфичните физическите нужди на потребителите инфраструктура.
- * Осигуряване и гарантиране на достъпност на местата, където се предлагат социални или свързани с тях услуги. Осигурен и улеснен достъп до местата, където се предлагат социални услуги.
- * Повишаване на капацитета и уменията на специалистите в системата на социалните услуги. Предоставена по-добра и по-адекватна грижа за потребителите.
- * Повишаване на ефективността на инвестициите в социалната сфера.
- * Предоставени повече и по-качествени услуги при същите инвестиции. ^Привличане на нови партньори и повишаване на ефективността на партньорствата при планирането и предоставянето на услуги. Предоставени по- гъвкави услуги, ориентирани към ползвателя.

4. Стратегия за развитие на социалните услуги

Визията на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Априлци е ориентирана към развитието на модерна и адекватна, последователна и устойчива политика в областта на социалното включване, основана на интегрирания подход и партньорства на различни нива за търсене на най- добрата подкрепа и предоставяне на по-качествени и ефективни социални услуги.

4.1. Ценности и принципи

Социалните услуги са ключов фактор за ефективно социално включване и участие в живота на обществото на уязвимите групи. Основна ценност на Стратегията за развитие на социалните услуги е всяко човешко същество със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на

етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. Общинската стратегия утвърждава следните ценности и принципи при планирането и предоставянето на социални услуги:

- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- Зачитане на човешките права и съответствие на социалните услуги с международно признатите права на човека и права на детето;
- Водещи интереси на детето и потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Планиране основано на конкретните нужди и потребности на потребителите;
- Равен достъп до услуги за всички рискови групи и уязвими общности, живеещи на територията на общината;
- Насърчаване развитието на услугите в общността;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги;
- Иновативност и гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки;
- Прозрачност и отчетност при планирането и усвояването на финансовите средства;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Осигуряване на подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти. Стратегията ще следва принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България - Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и съответните подзаконови нормативни актове.

4.2. Направление и приоритети на стратегията

4.2.1. Направление 1: ДЕЦА, МЛАДЕЖИ, ЛИЦА И СЕМЕЙСТВА В РИСК

Приоритетни целеви групи: изоставени деца, настанени при близки и роднини, настанени в приемни семейства, в многодетни или непълни семейства, деца на непълнолетни родители, деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в семейството, деца със специални образователни потребности, деца с противообществени прояви, бездомни деца и лица, деца и лица получили полицейска закрила, деца с девиантно поведение, извършили престъпление, със зависимости, живеещи на улицата, непълни и многодетни семейства, семейства на деца с увреждания, непълнолетни родители и др.

Приоритети: индивидуален и интегриран подход при предоставянето на подкрепа, развитие на услуги за превенция, деинституционализация на грижите, мобилност на социалните услуги, развитие на човешките ресурси за предоставяне на качествена и адекватна на нуждите подкрепа.

4.2.2. Направление 2: ХОРА С УВРЕЖДАНЯ

Приоритетни целеви групи: Деца и възрастни с увреждания с различни видове увреждания.

Приоритети: индивидуален и интегриран подход при предоставянето на подкрепа, развитие на услуги за превенция, деинституционализация на грижите, развитие на услугите в семейна среда и в общността, мобилност на социалните услуги, развитие на човешките ресурси за предоставяне на качествена и адекватна на нуждите подкрепа.

4.2.3. Направление 3: СТАРИ ХОРА

Приоритетна целева група: Стари хора без близки и роднини, с ниски доходи, с невъзможност да се обслужват сами, със здравословни проблеми, бездомни стари хора.

Приоритети: Индивидуален и интегриран подход при предоставяне на подкрепа, развитие на услуги в общността и в домашна среда, развитие на човешките ресурси за предоставяне на

качествена и адекватна на нуждите подкрепа.

4.3. Цели

4.3.1. Общи и конкретни цели

Направление 1: Деца, младежи, лица и семейства в риск

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата, младежите, лицата и семействата в риск, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори, създадат условия за подкрепа и предоставяне на качествени социални услуги, чрез:

Конкретна цел 1.1. Услуги за превенция - превенция на рисковете, ранна интервенция, услуги по осигуряване на достъп до социални ресурси, развиване на умения за живот, превенция на рисково поведение, превенция на изоставянето, умения за родителстване и др.

Конкретна цел 1.2. Услуги за социална интеграция и реинтеграция - услуги в подкрепа личностното развитие и способности, умения за самостоятелен живот, консултиране, рехабилитация и др.

Конкретна цел 1.3. Услуги предоставящи грижа - услуги заместващи семейната грижа (приемна грижа, грижа при близки и роднини, осиновявания, заместваща грижа).

Направление 2: Хора (деца и възрастни) с увреждания

Обща цел 2. Създаване на условия за социално включване и интегриране на хората с увреждания, чрез:

Конкретна цел 2.1. Развитие на услуги за превенция - превенция на рисковете и ранна интервенция, подкрепа и консултиране на близките на хората с увреждания.

Конкретна цел 2.2. Развитие на услуги за социално включване - услуги в подкрепа личностното развитие и способности, умения за самостоятелен живот, консултиране, рехабилитация и др.

Конкретна цел 2.3. Развитие на услуги в общността като алтернатива на институциите.

Конкретна цел 2.4. Развитие на услуги в домашна среда.

Направление 3: Стари хора

Обща цел 3. Подобряване качеството на живот на старите хора, чрез:

Конкретна цел 3.1. Развитие на услуги в общността като алтернатива на институциите.

Конкретна цел 3.2. Развитие на услуги в домашна среда.

Конкретна цел 3.3. Реформиране на специализираните институции за стари хора.

4.3.2. Ключови индикатори за постиженията на Стратегията

Постигането на целите на стратегията в рамките на следващите пет години следва да подобри качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Промяна в ситуацията в общината ще бъде измервана чрез качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми. Основните индикатори за постиженията на стратегията обхващат:

- Развитие на услуги за превенция и ранна интервенция;
- Подобро условия за самостоятелен живот в домашна среда на хората с увреждания и старите хора;
- Намален брой на лицата с увреждания и старите хора, настанени в специализирани институции;
- Осигурени услуги за подкрепа и грижи в домашна среда за хората с увреждания и старите хора в Община Априлци с приоритетно обхващане на самотно живеещите в изолирани населени места извън общинските центрове;
- Развитие на социалното предприемачество на територията на общината;
- Повишен капацитет за управление и предоставяне на социалните услуги в общината;
- Развита мобилен компонент на наличните социални услуги и разширен териториален обхват

на предлаганата подкрепа;

- Наличие на профилирани услугите в общността според спецификата на рисковите групи. Количествените и качествени индикатори са разписани подробно в логическа рамка и ключови индикатори за успех.

4.4. Социални услуги и мерки

4.4.1. Мерки и дейности по Направление 1: Деца, младежи, лица и семейства в риск

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата, младежите, лицата и семействата в риск, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори, създадат условия за подкрепа и предоставяне на качествени социални услуги, чрез:

Конкретна цел 1.1. Услуги за превенция - превенция на рисковете, ранна интервенция, услуги по осигуряване на достъп до социални ресурси, развиване на умения за живот, превенция на рисково поведение, превенция на изоставянето, умения за родителстване и др.

Мярка 1.1.1. Инициативи и програми, насочени към децата и младежите за превенция на рисково поведение.

Целта на мярката е придобиване на знания и умения, развиване на нагласи за поведение, подпомагащо пълноценното развитие на детето, социална интеграция и семеен живот.

Дейност 1.1.1.1. Идентифициране и оценка на деца и младежи с рисково поведение, провеждане на образователните и информационни програми, кампании, обучения организирани от училищата, съвместно с ЦСРИ, НПО и други партньори от социалната сфера и сферата на образованието за подкрепа на децата и техните родители.

Мярка 1.1.2. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите и работа с деца на улицата, жертви на насилие, трафик.

Дейност 1.1.2.1. Съвместни дейности на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН), ОЗД към ИРМ на Д „СП“ гр. Ловеч, в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.1.2.2. Подкрепа за децата със специални образователни потребности, които се обучават в масовите общообразователни училища за социална адаптация към средата, чрез съвместни дейности на училищата, Ресурсен център Ловеч, НПО и други партньори.

Дейност 1.1.2.3. Дейности за осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в училище и детска градина.

Мярка 1.1.3. Услуги и мерки за здравна профилактика за деца и семейства.

Дейност 1.1.3.1. Програми, информационни кампании, обучения, консултации за здравна профилактика на рискови, нежелани бременности, чрез съвместни дейности на здравната, социалната и образователната системи на територията на общината.

Дейност 1.1.3.2. Информационни кампании сред учениците в среден курс и младежите по въпросите на семейното планиране и превенция на нежелана и ранна бременност чрез съвместни дейности на НПО, здравни институции, училища, социални услуги и институции.

Конкретна цел 1.2. Услуги за социална интеграция и реинтеграция - услуги в подкрепа личностното развитие и способности, умения за самостоятелен живот, консултиране, рехабилитация и др.

Мярка 1.2.1. Подкрепа за развитие на личностното развитие и способности на децата.

Дейност 1.2.1.1. Развитие на способностите на децата да разбират по-добре себе си, другите и света чрез специфичния език на изкуството, на спорта, в условията на взаимодействие в група - групи по танци, изкуство, ателиета, отборни спортове, организирани екскурзии и др.

Мярка 1.2.2. Развитие на умения за самостоятелен живот.

Целта на тази мярка е услугите да бъдат насочени към групи с по-ниско ниво на социална компетентност, подложени на социална изолация, деца с увреждания, отпаднали от училище, с отклоняващо се поведение, като се залага на индивидуален подход.

Дейност 1.2.2.1. Дейности на ЦСРИ по отношение на информиране, насочване, консултиране, сексуално и репродуктивно здраве и поведение, съвместно или по отделно с НПО, педагози, психолози в училището в общината.

Мярка 1.2.3. Рехабилитация

В настоящата мярка, рехабилитацията се разглежда като комплексна система от образователни, педагогически, социално-икономически и психологически дейности, както и като продължителен процес, допълващ физическото възстановяване, насочен към самостоятелност и пълноценно участие в живота на обществото.

Дейност 1.2.3.1. Дейности, осигуряващи професионална рехабилитация, чрез подготовка и подкрепа на уязвими групи и индивиди за започване на работа в съответствие със здравословното им състояние, повишаване на образованието и квалификацията.

Мярка 1.2.4. Услуги предоставящи храна на лица в риск.

Дейност 1.2.4.1. Предоставяне на топъл обяд и съпътстващи мерки на лица и семейства, получаващи месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии (пенсия за осигурителен стаж и възраст; пенсии за инвалидност; наследствени пенсии; пенсии несвързани с трудова дейност. Услугите се предоставят чрез обществена трапезария.

Конкретна цел 1.3. Услуги предоставящи грижа - услуги заместващи семейната грижа (приемна грижа, грижа при близки и роднини, осиновявания, заместваща грижа), резидентен тип грижа.

4.4.2. Мерки и дейности по Направление 2: Хора с увреждания

Обща цел 2. Създаване на условия за социално включване и интегриране на хората с увреждания, чрез:

Конкретна цел 2.1. Развитие на услуги за превенция - превенция на рисковете и ранна интервенция, подкрепа и консултиране на близките на хората с увреждания.

Мярка 2.1.1. Информирание, превенция на рисковете, ранна интервенция.

Дейност 2.1.1.1. Програми за здравна профилактика на територията на община Априлци.

Дейност 2.1.1.2. Повишаване на информираността на населението от всички възрасти за здравословен начин на живот.

Дейност 2.1.1.3. Комплексен подход за подобряване достъп до здравеопазване на хора с увреждания. Осигуряване на условия за равен достъп на хората с увреждания до медицински и медико-социални услуги.

Конкретна цел 2.2. Развитие на услуги за социално включване - услуги в подкрепа личностното развитие и способности, умения за самостоятелен живот, консултиране, рехабилитация и др.

Мярка 2.2.1. Комплексна подкрепа и консултиране относно възможностите за подобряване на

образование и квалификация.

Дейност 2.2.1.1. Интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности и с увреждания, чрез изграждането и функционирането на подкрепяща среда.

Дейност 2.2.1.2. Обучение и квалификация на педагогически и управленски кадри за работа с деца със специални образователни потребности и с увреждания в обща образователна среда.

Мярка 2.2.2. Комплексна подкрепа и консултиране относно възможностите за заетост.

Конкретна цел 2.3. Развитие на услуги в общността като алтернатива на институциите.

Мярка 2.3.1. Развитие на услуги в общността - дневна грижа.

Дейност 2.3.1.1. Продължаване дейността на Дневен център за възрастни хора с увреждания-20 места, държавно делегирана дейност.

Конкретна цел 2.4. Развитие на услуги в домашна среда

Мярка 2.4.1. Социални услуги, осигуряващи храна на хора с увреждания.

Дейност 2.4.1.1. Изграждане на адекватна мрежа от социални услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хора с увреждания и техните близки. Обществена трапезария - общинска дейност. Към момента потребителите са 53 души. Предоставянето на тази услуга е в град Априлци и прилежащите към общината села.

Дейност 2.4.1.2. Реализиране на Проект „Център за интегрирани услуги в община Априлци”, финансиран в рамките на ОП „РЧР”, по процедура „Независим живот” за предоставяне на социалната услуга „Личен асистент” и „Домашен помощник”, с капацитет 65 лица и предоставяне на „Личен асистент, домашен помощник и социален асистент” по други европейски и национални програми.

Мерки и дейности по Направление 3: Стари хора

Обща цел 3. Подобряване качеството на живот на старите хора, чрез:

Конкретна цел 3.1. Развитие на услуги в общността като алтернатива на институциите.

Мярка 3.1.1. Развитие на услуги в общността - дневна грижа.

Дейност 3.1.1.1. Осигуряване на хранене, социално консултиране, предоставяне на медицински услуги, подпомагане в битовото и хигиенното поддържане на възрастните хора, организиране на свободното време и социално интегриране на лица с висока степен на зависимост от грижи - стари хора на територията на община Априлци чрез наличната социална услуга Дневен център за възрастни хора с увреждания, с капацитет 20 места - държавно делегирана дейност. Планирани насоки за развитие на услугата: Разширяване обхвата на предоставяните дейности и услуги за социално интегриране и организиране на свободното време.

Конкретна цел 3.2. Развитие на услуги в домашна среда.

Мярка 3.2.1. Социални услуги, осигуряващи храна на стари хора.

Дейност 3.2.1.1. Продължаване предоставянето на услугата обществена трапезария - общинска дейност. Към момента потребителите са 53 души. Предоставянето на тази услуга е в град Априлци и прилежащите към общината села.

Мярка 3.2.2. Разширяване обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за самотни стари

хора - финансирани по ОП „РЧР“ или по национални и европейски програми.

Конкретна цел 3.3. Реформиране на специализираните институции за стари хора.

Мярка 3.3.1. Специализирани институции за стари хора.

Дейност 3.3.1.1. Осигуряване на хранене, социално консултиране, предоставяне на медицински услуги, подпомагане в битовото и хигиенното поддържане на възрастните хора, организиране на свободното време и социално интегриране на лица с висока степен на зависимост от грижи – Дом за стари хора на територията на община Априлци с капацитет 30 места - държавно делегирана дейност.

5. Логическа рамка и ключови индикатори за успех

Постигането на целите на стратегията в рамките на следващите пет години следва да подобри качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение.

Постигнатата промяна на ситуацията ще бъде измервана чрез качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми. Основните индикатори за постиженията и постигнатата промяна в системата на социалните услуги в рамките на общинската стратегия са:

- Развитие на услуги за превенция и ранна интервенция;
- Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на хората с увреждания и старите хора;
- Осигурени услуги за подкрепа и грижи в домашна среда за хората с увреждания и старите хора с приоритетно обхващане на самотно живеещите;
- Развитие на социалното предприемачество на територията на общината;
- Повишен капацитет за управление и предоставяне на социалните услуги в общината;
- Развита мобилен компонент на наличните социални услуги и разширен териториален обхват на предлаганата подкрепа;
- Наличие на профилирани услуги в общността според спецификата на рисковите групи;

Визията на стратегията за развитие на социалните услуги на община Априлци е съсредоточена към взаимодействие и партньорство за превенция на риска, надграждане и ефективно развитие на мрежата от социални услуги спрямо нуждите на целевите групи и техните индивидуални потребности. За периода 2017-2021 г. тя е ориентирана към развитието на модерна и адекватна, последователна и устойчива политика в областта на социалното включване, основана на интегрирания подход и партньорства на различни нива за търсене на най-добрата подкрепа и предоставяне на по-качествени и ефективни социални услуги.

6. Управление и изпълнение на стратегията

Моделът на планиране с участие на всички заинтересовани страни, изисква в хода на изпълнение на Стратегията координация и управление на екипи и структури, които да осигуряват взаимодействие и партньорство между всички заинтересовани страни за осигуряването на най-добрата подкрепа, ефективност и качество на социалните услуги. На общинско ниво, решения за разкриване и/или промени в социалните услуги, актуализация, годишни планове за действие се вземат от Общинският съвет. Кметът на общината внася предложения за промени в общинската стратегия, по отношение на промени в стратегическия документ, касаещи съответната община.

Добре развитата система за мониторинг и оценка е предпоставка за добра административна среда за изпълнение на стратегията. Стратегическото планиране е динамичен процес, който в хода на реализацията си може да претърпи ревизия и промени в движение. Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е документ, който в отговор на възникнали промени във външната

среда - държавна политика, нови потребности на рисковите групи, социално-икономическата среда, следва да бъде променян, допълван и усъвършенстван. Отчитането на постигнатия напредък по заложените цели и адекватността на прилаганите мерки е предмет на междинната оценка. В процеса на оценка, при необходимост могат да се дадат предложения за актуализиране на стратегическия документ

6.1. Ресурси

6.1.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Съществен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата обезпеченост на наличните и планираните за разкриване заведения за социални услуги. Поради това, в Стратегията за развитие на социалните услуги за периода 2017- 2021 се залагат мерки за развитие на човешкия ресурс за предоставяне на социални услуги:

- Повишаване на квалификацията, професионалния опит и уменията на персонала в социалните услуги чрез обучения, обмяна на опит и добри практики.
- Осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания/стажантски програми и др. тип дейности, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на управленския екип на доставчиците.
- Осигуряване на обучение, възможности за обмяна на опит и консултиране по въвеждане на практика за работа с доброволци при предоставянето на социални услуги на местно и регионално ниво;
- Провеждане на обучения, които да осигурят усвояване на специфични нови умения за планиране на професионалното развитие и кариерно израстване, умения за работа в екип и ефективно общуване, работа по проекти, взаимодействие с различни институции.
- Консултиране и подкрепа за изграждане на системи на супервизия на персонала на социалните услуги.
- Въвеждане на механизми за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по обслужване на клиентите. С оглед стимулиране развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво за управление на социални услуги е необходимо планиране и осъществяване на мерки и дейности, свързани с:
  - Обучения и консултиране за изграждане на умения и капацитет за ефективно управление на социални услуги в общината;
  - Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на експертите;
  - Изграждане на умения за мониторинг и оценка;
  - Изграждане на умения за ефективно използване на възможностите за финансиране, чрез обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения, както и развитие на компетенциите за управление на проекти.
  - Формиране на умения за изграждане на партньорства, чрез обучения за изграждане на ефективни партньорства, умения и нагласи за развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги;

6.1.2. Финансови и материални ресурси

Финансирането на социалното подпомагане, съгласно разпоредбите на Закона за социалното подпомагане се осъществява със средства от:

- държавния бюджет;
- общинските бюджети;
- национални и международни програми;

- дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
- средства от фонд "Социална закрила";
- други източници.

Поради невъзможност на общината да финансира самостоятелно социални услуги, се насочва към оперативни програми, които осигуряват тази възможност:

- Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
- Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане .
- ОП „Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020 г.;
- ОП "Добро управление" 2014 - 2020 г.;
- ОП „Региони в развитие”

7. Механизъм за периодичен преглед и актуализация на стратегията

Механизмът за периодичен преглед или така наречената система за мониторинг е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на стратегическите и конкретните цели, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

- Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията.
- Да осигурява актуална информация за развитието на социалната среда.
- Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на стратегията от гледна точка на целевите рискови групи.
- Да осигури системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки.

Основният подход, който остава в сила и от предходния планов период е мониторингът и оценката с участие, който изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно - тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

8. Оперативен план с времеви график за изпълнение на общинската стратегия									
№	Услуга/дейност/мярка	Местоположение	2017г	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Източници на финансиране	Статус налична / нова (година за стартиране)
Направление 1. Деца, младежи, лица и семейства в риск									
1.1.1.	Мярка 1.1.1. Инициативи и програми насочени към децата и младежите за превенция на рисковото поведение.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. програми, Оперативни програми	2017 г.
1.1.1.1.	Дейност 1.1.1.1. Идентифициране и оценка на деца и младежи с рисковото поведение, провеждане на образователните и информационни програми, кампании, обучени*	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	Осигуряване на дейности чрез МКБППМН
	организиран от училища, съвместно с ЦСРИ, НПО и други партньори в социалната сфера и сферата на образованието за подкрепа на децата и								
1.1.2.	Мярка 1.1.2. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите и работа с деца на улицата, жертви на насилие, трафик.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2018 г.
1.1.2.1.	Дейност 1.1.2.1. Съвместни дейности на Местните комисии за борба с противообществените прояви с малолетни и непълнолетна	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.

1.1.2.2.	(МКБППМН), ОЗД към ИРМ на 1 „СП“ гр. Ловеч, в подкрепа на деца (рисково поведение и жертви <i>на</i> насилие.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
1.1.2.2.	Дейност 1.1.2.2. Подкрепа за децата със специални образователна потребности, които се обучават в масовите общообразователни училища за социална адаптация към средата, чрез съвместни дейности <i>на</i> училищата, Ресурсен център Ловеч НПО и други партньори.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2018 г.
1.1.2.3.	Дейност 1.1.2.3. Дейности <i>за</i> осигуряване на достъпна среда <i>за</i> децата с увреждания в училище <i>в</i> детска градина.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2018 г.
1.1.3.	Мярка 1.1.3. Услуги и мерки <i>за</i> здравна профилактика за деца <i>в</i> семейства.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2018 г.
1.1.3.1.	Дейност 1.1.3.1. Програми	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2018 г.
1.1.3.2.	информационни кампании обучения, консултации за здравна профилактика на рискови групи чрез съвместна дейности на здравната, социалната и образователната системи <i>на</i> територията на общината.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
1.1.3.2.	Дейност 1.1.3.2. Информационни кампании сред учениците в среден курс и младежите по въпросите <i>за</i>	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.

	семејното планиране и превенция на нежелана и ранна бременност чрез съвместни дейности на НПО, здравни институции, училища, социални услуги и институции.								
1.2.1.	Мярка 1.2.1. Подкрепа за развитие на личностното развитие и способности на децата.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени	2017 г.
1.2.1.1.	Дейност 1.2.1.1. Развитие на способностите на децата да разбират по-добре себе си, другите и света чрез специфичния език на изкуството, на спорта, в условията на взаимодействие в група - групи с танци, изкуство, ателиета, отборни спортове, организирани екскурзии и др.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
1.2.2.	Мярка 1.2.2. Развитие на умения за самостоятелен живот.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени	2017 г.
1.2.2.1.	Дейност 1.2.2.1. Дейности по отношение на информиране, насочване, консултиране, сексуално и репродуктивно здраве и поведение, съвместно или по отделно с НПО, педагози в общината.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
1.2.3.	Мярка 1.2.3. Рехабилитация В настоящата мярка, рехабилитация се разглежда като комплексна система от образователни, педагогически, социално-икономически и психологически дейности, както и като продължителен процес, допълващ физическото възстановяване, насочен към самостоятелност и пълноценно участие в живота на обществото.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.

1.2.3.1	Дейност 1.2.3.1 Дейности, осигуряващи професионална рехабилитация, чрез подготовка и подкрепа на уязвими групи и индивиди за започване на работа в съответствие със здравословното им състояние, повишаване на образованието и квалификацията.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
1.2.4.	Мярка 1.2.4. Услуги предоставяща храна на лица в риск.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени	2017 г.
1.2.4.1	<u>Дейност 1.2.4.1.</u> Предоставяне на топъл обяд и съпътстващи мерки на лица и семейства, получаващи месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии (пенсия за осигурителен стаж и възраст; пенсии за инвалидност; наследствени пенсии; пенсии несвързани с трудова дейност. Услугите се предоставят чрез обществена трапезария. <u>Конкретна цел 1.3.</u> Услуги предоставящи грижа - услуги заместващи семейната грижа (приемна грижа, грижа при близки и роднини, осиновявания, заместваща грижа), резидентен тип грижа	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.

Направление 2. Хора с увреждания

			X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.1.1.	Мярка 2.1.1 Информирание, превенции на рисквете, ранна интервенция.	Община Априлци							
2.1.1.1.	Дейност 2.1.1.1. Програми за здравна профилактика на територията на Община Априлци.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
	Дейност 2.1.1.2. Повишаване на	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.1.1.2.									

	информираността на населението от всички възрасти за здравословен начин на живот.								
2.1.1.3.	Дейност 2.1.1.3. Комплексен подход за подобряване достъп до здравеопазване на хора с увреждания Осигуряване на условия за равен достъп на хората с увреждания до медицински и медико-социални услуги.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.2.1.	Мярка 2.2.1. Комплексна подкрепа и консултиране относно възможностите за подобряване на образование и квалификация.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.2.1.1.	Дейност 2.2.1.1. Интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности и с увреждания, чрез изграждането и функционирането на подкрепяща среда.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.2.1.2.	Дейност 2.2.1.2. Обучение и квалификация на педагогически и управленски кадри за работа с деца със специални образователни потребности и с увреждания в обща образователна среда.	Община Априлци						Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.2.2.	Мярка 2.2.2. Комплексна подкрепа и консултиране относно възможностите за заетост.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2018 г.

2.3.1.	Мярка 2.3.1. Развитие на услуги в общността - дневна грижа	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.3.1.1.	Дейност 2.3.1.1. Продължаване дейността на Дневен център за възрастни хора с увреждания с капацитет 20 места, държавно делегирана дейност.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.4.1.	Мярка 2.4.1. Социални услуги, осигуряващи храна на хора с увреждания.	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
2.4.1.1.	Дейност 2.4.1.1. Изграждане на адекватна мрежа от социални услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хора с увреждания и техните близки. Обществена трапезария - общинска дейност с	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.

2.4.1.2.	<p>капацитет 56 лица, за възрастни хора над 65 години и лица с намалена трудоспособност, функциониращ на територията на община Априлци, за приготвяне и доставка на храна до дома на потребителите.</p> <p>Дейност 2.4.1.2. Реализиране на Проект „Център за интегрирани услуги в община Априлци”, финансиран в рамките на ОП „РЧР”, по процедура „Независим живот” за предоставяне на социалната услуга „Личен асистент” и „Домашен помощник”, с капацитет 65 лица и предоставяне на услугата „Личен асистент, Домашен помощник и Социален асистент” по европейски и национални програми.</p>	Община Априлци	X	X					Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.	
Направление 3. Стари хора											
3.1.1.	Мярка 3.1.1. Развитие на услуги в общността - дневна грижа.	Община Априлци	X	X	X	X	X				
3.1.1.1.	Дейност 3.1.1.1. Осигуряване на хранене, социално консултиране, предоставяне на	Община Априлци	X	X	X	X	X			Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
	медицински услуги, подпомагане в битовото и хигиенното поддържане на										

	възрастните хора, организиране на свободното време и социално интегриране на лица с висока степен на зависимост от грижи - стари хора на територията на								
3.2.1.	община Априлци чрез наличната социална услуга Дневен център за стари хора, с капацитет 20 места - държавно делегирана дейност. Планирани насоки за развитие на услугата: Разширяване обхвата на предоставяните дейности и услуги за социално интегриране и организиране на свободното време. Мярка 3.2.1. Социални услуги, осигуряващи храна на стари хора.	Община Априлци							
3.2.1.1.	Дейност 3.2.1.1. Продължаване предоставянето на услугата Обществена трапезария- общинска дейност с капацитет	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
	56 лица, за възрастни хора над 65 години и лица с намалена трудоспособност, функциониращ на територията на община Априлци, за приготвяне и доставка на храна до дома на потребителите.								
3.2.2.	Мярка 3.2.2. Разширяване обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за самотни стари хора -	Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.

3.3.1.	финансирани по ОП „РЧР“ или по национални и европейски програми.		X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.
3.3.1.1.	Мярка 3.3.1. Специализирани институции за стари хора. Дейност 3.3.1.1. Осигуряване на хранене, социално консултиране, предоставяне на медицински услуги, подпомагане в битовото и хигиенното поддържане на възрастните хора, организиране на свободното време и социално интегриране на лица с висока степен на зависимост от грижи –Дом за стари хора на територията на община Априлци с капацитет 30 места - държавно делегирана дейност; Дневен център за възрастни хора с увреждания с капацитет 20 лица – държавно делегирана дейност.	Община Априлци Община Априлци	X	X	X	X	X	Нац. Програми, Оперативни програми, проекти, собствени средства	2017 г.